

09.03 MARELLA

«Nus essan umans ed umans dovran schanzas»

En Svizra vivan 1,7 milliuns persunas cun in impediment. Quant grev èsi per quellas da fitgar pè en l'emprim martgà da lavur?

Il 2014 ha er la Svizra suttascrit la convenziun da l'ONU davart ils dretgs da persunas cun impediment. Entras quai è ella tranter auter er s'obligada da procurar per in access inclusiv al mund da la lavur. Tant la teoria, ma co guardi ora en la pratica? Sche mintga tschintgavla persuna en Svizra viva cun in impediment, na stuess ins betg vesair la medema quota sin il martgà da lavur? Ils quatter chapitels da la «Marella»:

- Visita tar Arnold «Noldi» Maissen che raquinta, co ch'el n'ha d'in di sin l'auter betg pli pudì lavurar sco ortulan ed ha stuì reinventar sia vita professiunala. Visita en la scola professiunala a Giuvaulta. Per giuvenils cun impediments cognitivs u impediments d'emprender n'èsi savens betg pussaivel d'absolver in emprendissadi tradiziunal. En il Grischun propona il Center per pedagogia speziala Giuvaulta in'alternativa: l'emprendissadi pratic, adattà a las capacitads da l'individui. Discurs cun Melina Maffei. Malgrà ch'ella ha terminà ses emprendissadi mercantil cun bunas notas, ha ella scrit passa 200 annunzias, avant da survegnir ina piazza tar la Pro Infirmis. Era sch'i na saja mai vegnì argumentà uschia, èsi cler per ella: «quai è pervia da mia sutga cun rodas!»
- Visita a Turitg en l'Institut pedagogic Unterstrass. Qua datti dapi quatter onns il project «écolshiv», in project che vul pussibilitar a persunas cun in impediment cognitiv da far ina scolaziun che permetta pli tard da lavurar en scolas primaras.

Redacziun: Astrid Alexandre